

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 14Co/723/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6312208423
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 05. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mária Podhorová
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2015:6312208423.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Márie Podhorovej a členov senátu JUDr. Petra Priehodu a JUDr. Anny Snopčokovej v právnej veci žalobcu: POHOTOVOSŤ, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, 811 09 Bratislava, IČO: 35 807 598, zast. Fridrich Paľko, s.r.o., so sídlom Grösslingova 4, Bratislava, IČO: 36 864 421, proti žalovanému: Slovenská republika, za ktorú koná Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, so sídlom Župné námestie 13, 811 03 Bratislava, o náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Brezno zo dňa 04. 04. 2014 č. k. 5C/228/2012-72, takto

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok okresného súdu.

Žalovanému náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom okresný súd zamietol návrh žalobcu na prerušenie konania do právoplatného rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti pre porušenie práva žalobcu na zákonného sudcu a na nestranný súd. V druhom výroku zamietol návrh žalobcu vo veci samej. Žalovanej náhradu trov konania nepriznal.

Pred rozhodnutím vo veci samej okresný súd posudzoval, či sú splnené podmienky pre prerušenie konania v zmysle návrhu žalobcu podľa ustanovenia § 109 ods. 2 písm. c/ O. s. p. Návrh zamietol ako bezzákladný s odôvodnením, že v spojených veciach pôvodne vedených pod sp. zn. 5C/228/2012, 5C/288/2012, 5C/294/2012, 5C/336/2012 a 5C/339/2012 spojených na spoločné konanie uznesením zo dňa 11. 04. 2013 č. k. 5C/228/2012-34, ktorá sa vedie pod sp. zn. 5C/228/2012, bolo o námietke zaujatosti rozhodnuté uzneseniami sp. zn. 16NcC/125/2012, 14NcC/134/2012, 17NcC/132/2012, 13NcC/122/2012 a 14NcC/131/2012, pritom ústavná sťažnosť žalobcu mala smerovať proti uzneseniu Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 16NcC/129/2012. Vzhľadom na túto skutočnosť neexistuje už otázka, ktorú v tomto konaní Okresný súd Brezno nie je oprávnený riešiť. Okrem toho žalobca nepreukázal, že by prebiehalo konanie, v ktorom sa rieši otázka, ktorá môže mať význam pre rozhodnutie okresného súdu v tejto veci.

Okresný súd posudzoval návrh žalobcu vykonaním dokazovania, pričom dospel k záveru, že neboli splnené hmotnoprávne podmienky pre náhradu škody, konkrétne žalobca nepreukázal existenciu nesprávneho úradného postupu ako základnej podmienky vzniku zodpovednosti žalovaného za škodu v zmysle zákona č. 514/2003 Z. z. Okresný súd plynulo a bez prietahov skúmal podmienky pre vydanie poverenia exekútora vzhľadom na to, že exekučným titulom bolo rozhodnutie rozhodcovského súdu. Ani v jednom prípade súd nekonštatoval, že došlo k porušeniu povinnosti na strane súdu, ktoré tvrdil žalobca, nebola teda splnená prvá hmotnoprávna podmienka pre úspešné uplatnenie nároku žalobcom.

Okrajovo súd poznamenal, že žalobca nepreukázal ani ďalšie predpoklady úspešnosti návrhu, konkrétne vznik škody a príčinnú súvislosť medzi tvrdným porušením povinnosti a vznikom škody, preto návrh žalobcu v celom rozsahu zamietol.

Proti rozsudku okresného súdu podal v zákonom stanovenej lehote žalobca v celom rozsahu odvolanie. Tvrdí, že v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 O. s. p., keď sa účastníkovi konania postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, keď vo veci rozhodoval vylúčený sudca, keď súd prvého stupňa vec nesprávne právne posúdil tým, že nepoužil správne ustanovenie právneho predpisu a nedostatočne zistil skutkový stav, že súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, a keď rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

K prvému dôvodu uvádza, že súd prejednal vec v neprítomnosti žalobcu, pretože sa bez ospravedlnenia žalobca na pojednávanie nedostavil. Poukázal na ustanovenie § 101 ods. 2 O. s. p. a na možnosť súdu konať v neprítomnosti účastníka, ktorá je obmedzená splnením formálnej podmienky spočívajúcej v podaní žiadosti o odročenie pojednávania z dôležitého dôvodu. Žalobca tvrdí, že riadne a včas požiadal o zrušenie pojednávania, uviedol dôležité dôvody a predložil listiny spájané s označenými dôvodmi. Súd nemal postupovať podľa § 101 ods. 2 O. s. p. a vec prejednal v neprítomnosti žalobcu, inak mu odňal právo konať pred súdom. Vzhľadom na podanie žalobcu, v ktorom upozornil súd, že koná podľa jeho názoru zaujatý sudca, mohol súd uskutočniť len úkony nepripúšťajúce odklad. Pokiaľ súd vo veci pojednával a rozhodol, takéto konanie považuje za neprípustné. V žiadosti pritom uviedol, že trvá na osobnej účasti právneho zástupcu na pojednávaní, avšak na takom, ktoré bude vedené nestranným sudcom na nestrannom súde. Nemal tak možnosť vyjadriť sa k tvrdeniam žalovaného, z ktorých súd pri svojom rozhodnutí vychádzal a zachytil ich v odôvodnení rozhodnutia, nemal možnosť vyjadriť sa k dôkazom, ktoré súd vykonal a na ktorých rozhodnutie založil. Došlo k degradácii zásady kontradiktórnosti, k porušeniu práva žalobcu na súdnu ochranu a k odňatiu jeho možnosti konať pred súdom.

Uvádza, že žalovaný sa vo veci nevyjadril, a preto mal odvolací súd rozhodnúť rozsudkom pre zmeškanie podľa § 153b O. s. p., keď skutkovým základom sa mal stať žalobcom tvrdý skutkový stav.

K uplatnenej majetkovej škode vytyka súdu ignorovanie tvrdení žalobcu o majetkovej škode, ktorá mu vznikla z titulu na udržiavanie a správu informačného systému a z titulu výdavkov na administratívne spracovanie textov urgencií, publikačné výdavky, poštovné a telekomunikačné výdavky. Odôvodnenie označuje za nedostatočné, keď nie je zrejmé, akou úvahou súd dospel k presvedčeniu, že majetková škoda nevznikla. Tvrdí, že v konaní pred súdom mienil predložiť dôkazy o výške majetkovej škody aj prostredníctvom znaleckého posudku, ktorého vyhotovenie zabezpečil. Súd však dokazovanie neprípustne skrátil na dôkazy vykonávané ex offio, žalobcu nepoučil podľa ustanovenia § 120 ods. 4 O. s. p. a neoznámil mu, že hodlá vyhlásiť rozhodnutie vo veci samej, aby mal možnosť navrhnúť alebo predložiť ďalšie dôkazy.

K nemajetkovej ujme vytykal súdu, že nevysvetlil, prečo nekonštatoval porušenie práva napriek tomu, že sám zistil, že o návrhu nebolo rozhodnuté v zákonom stanovenom čase, a to bez ospravedlniteľných dôvodov. Rozhodnutie súdu je tak vnútorne rozporné, založené na skutkovej a právnej chybe a v právnom štáte neudržateľné. Navrhol rozsudok okresného súdu zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie.

Žalovaný sa k odvolaniu písomne nevyjadril.

Krajský súd, ako súd odvolací, prejednal vec v medziach daných ustanovením § 212 ods. 1 O. s. p., bez nariadenia odvolacieho pojednávania v súlade s § 214 ods. 2 O. s. p. Napadnutý rozsudok okresného súdu ako vecne správny podľa ustanovenia § 219 ods. 1, 2 O. s. p. potvrdil.

Preskúmaním veci odvolací súd konštatuje, že prvostupňový súd vykonal dokazovanie v dostatočnom rozsahu, dôkazy vyhodnotil v súlade s ustanovením § 132 O. s. p., rozhodnutie náležitým spôsobom podľa § 157 ods. 2 O. s. p. odôvodnil. Rozhodnutie je dostatočne vyčerpávajúce, zrozumiteľné, jasné a presvedčivé.

K rozhodnutiu okresného súdu, ktorým bol návrh žalobcu na prerušenie konania zamietnutý, odvolací súd uvádza, že samotná skutočnosť, že sudca má prejednať a rozhodnúť žalobu, ktorou sa žalobca domáha náhrady škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom súdu, na ktorom sudca vykonáva súdnictvo, nezakladá dôvod na vylúčenie sudcu. Dôvodom na vylúčenie sudcu nie je bez ďalšieho ani to, že vykonáva súdnictvo na súde, ktorý údajne svojím nesprávnym úradným postupom v inej právnej veci založil zodpovednosť za majetkovú a nemajetkovú ujmu podľa zákona č. 514/2003 Z. z. (uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4Cdo/43/2013). Odvolací súd poukazuje aj na to, že Ústavný súd SR opakovane odmietol sťažnosti žalobcu, ktorými namietal porušenie svojich základných práv na súdnu ochranu a spravodlivý súdny proces z dôvodu, že krajský súd nevyvylúčil všetkých sudcov okresných súdov, pričom svoj nárok odvodzuje od postupu toho ktorého okresného súdu. Ústavný súd sťažnosti žalobcu odmietol pre nedostatok právomoci prerokovať a rozhodnúť takúto vec (1.ÚS 89/2013, 1. ÚS 92/2013) s odôvodnením, že okolnosť, že o veci napriek rozhodnutiu nadriadeného súdu rozhoduje sudca, ktorý by mal byť podľa subjektívneho názoru účastníka konania z jej prejednávania vylúčený, je dôvodom na uplatnenie riadnych a mimoriadnych opravných prostriedkov podľa Občianskeho súdneho poriadku a ústavný súd nemá právomoc preskúmať námietky sťažovateľa, že vo veci rozhodol nezákonný sudca. Za takejto situácie potom odvolací súd rozhodnutie okresného súdu, ktorým zamietol návrh na prerušenie konania, ktorým sa žalobca domáhal prerušenia konania do právoplatného rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti pre porušenie práva žalobcu na zákonného sudcu a na nestranný súd, považuje za vecne správne. Krajský súd v Banskej Bystrici, ako súd príslušný na rozhodnutie o vylúčení sudcu, zákonného sudcu v tejto veci (a v ďalších spojených veciach) nevyvylúčil, pretože nebol zákonným sudcom v exekučných veciach, z ktorých žalobca odôvodňuje svoje právo na náhradu majetkovej a nemajetkovej ujmy. Pokiaľ okresný súd dospel k záveru, že neexistuje dôvod na prerušenie konania, považuje odvolací súd takýto záver za správny, zodpovedajúci obsahu spisu a aj príslušnej zákonnej úprave.

Po preskúmaní spisu odvolací súd konštatuje, že okresný súd neporušil právo účastníkov na spravodlivý proces z dôvodu, že nemal možnosť oboznámiť sa so všetkými predloženými dôkazmi a stanoviskami, vyjadriť sa k nim s možnosťou ovplyvniť súdne konanie. Odvolací súd poukazuje na to, že žalobca uplatnil nárok na náhradu škody v zmysle zákona č. 514/2003 Z. z., jeho povinnosťou bolo nárok riadne odôvodniť. Skutkové dokazovanie pritom nebolo zložité. Zistiť, že tvrdené omeškanie súdu pri vydávaní poverenia súdnemu exekútorovi v prejednávanych veciach existovalo/neexistovalo, bolo možné z obsahu priložených exekučných spisov ku každému jednému súdnemu konaniu. Pokiaľ žalobca podával žaloby v uvedených veciach, prirodzeným postupom by bolo, že o tvrdenej skutočnosti má aspoň základné informácie. Prvostupňový súd pritom vykonal dokazovanie tak, že preskúmal skutkové tvrdenia uvádzané žalobcom na základe ním navrhovaných dôkazov, čo aj v odôvodnení rozsudku skonštatoval.

Pokiaľ ide o pojednávanie vo veci samej, z obsahu spisu je zistené, že prvostupňový súd určil termín pojednávania na deň 04. 04. 2014, právnenému zástupcovi žalobcu bolo predvolanie doručené dňa 28. 02. 2014 (rovnako ako aj žalovanému), súčasne mu bolo doručené písomné vyjadrenie žalovaného, preto účastníci mali dostatok času na prípravu na pojednávanie. Okresný súd na pojednávaní, ako vyplýva zo zápisnice o pojednávaní pred prvostupňovým súdom (č. I. 71), oboznámil s ospravedlnením žalovaného a žiadosťou žalobcu o zrušenie pojednávania, uznesením rozhodol, že bude rozhodovať v neprítomnosti účastníkov a právneho zástupcu žalobcu. Ďalej oboznámil obsah spisu a pripojených exekučných spisov, uznesením vyhlásil dokazovanie za skončené. Zároveň je zo spisu zistené, že obom účastníkom bolo doručené aj uznesenie okresného súdu, v ktorom okrem iného poučil účastníkov aj o povinnosti označiť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení najneskôr do vyhlásenia uznesenia, ktorým sa končí dokazovanie a vo veciach, v ktorých sa nenariaďuje pojednávanie, najneskôr do vyhlásenia rozhodnutia vo veci samej (§ 120 ods. 4 O. s. p.). Toto uznesenie bolo doručené právnenému zástupcovi žalobcu dňa 27. 11. 2012. Neobstojí preto námietka v odvolaní, podľa ktorej prvostupňový súd porušil (už z vyššie uvedených dôvodov) právo žalobcu na kontradiktórne konanie a spravodlivý súdny proces.

Úplne bezdôvodná je námietka, v zmysle ktorej mal súd rozhodnúť rozsudkom pre zmeškanie, nakoľko nekorešponduje obsahu spisu a pre takýto postup neboli splnené zákonné podmienky.

Podľa § 9 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z., v znení platnom do 31. 12. 2012, štát zodpovedá za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Za nesprávny úradný postup sa považuje aj porušenie povinnosti orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom stanovenej

lehote, nečinnosť orgánu verejnej moci pri výkone verejnej moci, zbytočné prietahy v konaní alebo iný nezákonný zásah do práv, právom chránených záujmov fyzických osôb a právnických osôb.

Žalobca v návrhu na začatie konania tvrdil, že okresný súd rozhodol v spojených veciach o žiadosti o udelenie poverenia po uplynutí zákonom stanovenej lehoty. Prvostupňový súd sa dôsledne zaoberal každou jednou vecou a odôvodnil, prečo v tej ktorej veci aj prípadné nedodržanie lehoty nemožno považovať za nesprávny úradný postup. V tomto smere odvolací súd poukazuje na už ustálenú judikatúru odvolacích súdov v otázke dodržania lehoty na vydanie poverenia, v zmysle ktorej samotné nedodržanie zákonom stanovenej lehoty nemožno automaticky vyhodnotiť ako porušenie základného práva účastníka konania (na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov). Samotné nedodržanie zákonnej lehoty nemožno vnímať izolovane, oddelene od ostatných okolností, ktoré objektívne majú vplyv na jej plynutie a významnou mierou sa podieľajú na jej predĺžení. Bolo preto nevyhnutné prihliadať na podstatné okolnosti prípadu, ako to správne učinil aj okresný súd, keď s akcentom na nutnosť rešpektovať záväzky Slovenskej republiky voči Európskej únii poskytovať spotrebiteľovi zvýšenú ochranu v spotrebiteľských veciach konštatoval, že posúdenie zákonnosti vedenia exekúcie vyžadovalo osobitnú právnu úvahu, a preto v konkrétnej veci dĺžka exekučného konania nebola takej povahy, aby bolo možné vysloviť porušenie práva žalobcu na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov. Vzhľadom na záver prvostupňového súdu, v zmysle ktorého nebola preukázaná existencia nesprávneho úradného postupu, nebol dôvod skúmať výšku škody a príčinnú súvislosť medzi výškou škody a tvrdým nesprávnym postupom, to rovnako platí vo vzťahu k uplatnenému nároku na náhradu nemajetkovej ujmy. Vzhľadom na uvedené odvolací súd s poukazom na tieto dôvody a právne dôvody obsiahnuté v odôvodnení napadnutého rozsudku, rozsudok okresného súdu podľa § 219 ods. 1, 2 O. s. p. ako vecne správny potvrdil.

O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 142 ods. 1 O. s. p. v spojení s § 224 ods. 1 O. s. p. a žalovanému ako v odvolacom konaní úspešnému účastníkovi náhradu trov odvolacieho konania nepriznal, nakoľko ich nepožadoval a zo spisu tomuto účastníkovi žiadne trovy nevyplývajú. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.